

Republika Slovenija

Državni zbor RS

**Šubičeva ulica 4
1102 Ljubljana**

Svet za elektronske komunikacije Republike Slovenija (v nadaljevanju: Svet) je na 20. redni seji dne 15. februarja 2018 sprejel letno poročilo o delu Sveta v letu 2017, ki vam ga v skladu z 48. členom poslovnika Sveta (Uradni list RS, št. 50/2017) pošilja v seznanitev.

O Svetu

Svet je bil ustanovljen z Odlokom o ustanovitvi Sveta za telekomunikacije (Uradni list RS, št. 56/2001 s spremembami).

Svet ima enajst članov, ki jih s petletnim mandatom imenuje Državni zbor Republike Slovenije. Pri tem štiri člane imenuje izmed predstavnikov potrošniških, reprezentativnih invalidskih organizacij na predlog nacionalnega sveta invalidskih organizacij in izobraževalnih institucij, tako da je imenovan najmanj po en predstavnik iz omenjenih organizacij, preostalih sedem članov pa izmed različnih strokovnjakov s področja elektronskih komunikacij. Predsednika in namestnika predsednika imenujejo člani Sveta izmed sebe.

Delovanje Sveta ureja XVII. poglavje Zakona o elektronskih komunikacijah (Ur. l. RS, št. 109/2012, 110/2013, 40/2014 - ZIN-B, 54/2014 - odl. US, 81/2015, 40/2017; v nadaljevanju: ZEKom-1) v členih 229. do 231. V skladu z 231. členom ima Svet sledeče pristojnosti in naloge:

- (1) Svet daje mnenja, priporočila in predloge glede zadev na področju elektronskih komunikacij, vključno glede varstva potrošnikov, invalidov in uporabnikov s posebnimi socialnimi potrebami na tem področju. Agencija lahko glede zadev s področja elektronskih komunikacij svet zaprosi za mnenje. Mnenja, priporočila in predlogi sveta za agencijo niso zavezujoči, mora pa se do njih opredeliti.
- (2) Svet sme zahtevati informacije, razen osebnih podatkov, od agencije, državnih organov in drugih akterjev na področju elektronskih komunikacij. Pri uporabi zaupnih informacij mora svet poskrbeti, da se ohrani stopnja njihove zaupnosti.
- (3) Mnenja, priporočila in predloge iz prvega odstavka tega člena agencija objavi na svojih spletnih straneh.

Članstvo v Svetu

Sklep o imenovanju članov za 5-letni mandat (2016-2021) je Državni zbor Republike Slovenije sprejel na seji dne 21. 6. 2016. Imenovani in aktivni člani v letu 2017 so bili:

dr. Slavko Žitnik (predsednik)
mag. Bojan Pohar (namestnik)

dr. Andrej Brodnik
 dr. Dušan Caf
 Mladen Bijeljac
 Aleksander Bucik
 Janez Kožuh
 mag. Matjaž Likar
 Rok Matjaž
 dr. Konrad Steblovnik
 Boštjan Okorn (imenovan 25. 10. 2016)

Delo Sveta v letu 2017

V letu 2017 se je Svet sestal na dvanajstih rednih sejah (od 7. do 18.) ter izvedel eno dopisno sejo. Udeležbo članov na posameznih sejah prikazuje spodnja tabela:

	Slavko Žitnik	Bojan Pohar	Rok Matjaž	Aleksander Bucik	Mladen Bijeljac	Janez Kožuh	Konrad Steblovnik	Andrej Brodnik	Matjaž Likar	Dušan Caf	Boštjan Okorn
7. (26.1.)	x	x	x	x	x	-	x	x	x	x	x
8. (17.2.)	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
9. (24.3.)	x	x	x	x	x	-	x	x	x	x	x
10. (20.4.)	x	-	x	x	x	x	x	x	x	x	x
11. (18.5.)	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
12. (15.6.)	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
13. (20.7.)	x	x	x	x	x	x	x	x	-	x	x
14. (24.8.)	x	x	x	x	x	-	x	-	x	x	x
15. (18.9.)	-	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
16.(24.10.)	x	x	x	x	x	x	x	-	x	x	x
17.(13.11.)	x	x	x	x	x	x	x	-	x	-	x
18.(19.12.)	x	x	x	x	x	-	x	-	x	-	x

Tabela 1: Udeležba na sejah. Legenda: x - član je bil prisoten, - - član ni bil prisoten

Sprejeta mnenja Sveta

Svet je v okviru svojega delovanja spremljal stanje razvoja elektronskih komunikacij v Republiki Sloveniji, pri čemer je spremembe oz. dopolnitve delovanja operaterjev, kjer je bilo to potrebno, podal v spodnjih mnenjih. Poleg tematik, ki jih je izpostavil v okviru mnenj, se je ukvarjal še z Internetom stvari, posodobitvijo primerjalnika hitrosti AKOS TestNet, Kodeksom TEKON, spremembami zakonodaje glede varstva osebnih podatkov (ZVOP 2 in GDPR), ... Bolj natančno je delovanje Sveta možno razbrati iz javno objavljenih zapisnikov sej.

a) Mnenje glede administrativnih stroškov in splošnih ter posebnih pogojev operaterjev (31. 1. 2017)

Administrativni stroški

Svet je na podlagi analize podatkov operaterjev glede zaračunavanja različnih administrativnih stroškov ugotovil, da so jih začeli zaračunavati šele v zadnjih nekaj letih. Na podlagi pregleda jih Svet smatra le kot možnost dodatnega zasluzka, še posebej zaračunavanje stroškov za storitve, ki so nujne za poslovanje operaterjev. Svet je zato predlagal, da se zaračunavanje stroškov za slednje ukine, pri čemer ni nasprotoval zaračunavanju stroškov pogojenih z obnašanjem uporabnika, v višini dejanskih stroškov, ki zaradi tega nastanejo.

Splošni in posebni pogoji

Glede splošnih in posebnih pogojev je Svet podprl mnenje Zveze potrošnikov Slovenije (ZPS) glede uvedbe standardiziranega obrazca, ki bi v jedrnatih obliki razumljivo in razločno (brez drobnega tiska) predstavil splošne in posebne pogoje. Svet je dodatno predlagal strukturo zapisa splošnih in posebnih pogojev ob sklenitvi pogodbe z operaterjem, ki bi sestojil iz kratkega razlagalnega dela in daljšega pravnega dela.

Svet je hkrati tudi predlagal, da operaterji na svoji javni spletni strani ali v uporabniških straneh za obstoječe uporabnike za vsak paket ali storitev, ki jo ponujajo, objavijo povezavo do veljavnih splošnih in posebnih pogojev. Besedilo pogojev pa naj bo prikazano z običajno velikostjo pisave in enostavno dostopno za slepe in slabovidne.

Svet meni, da bi bilo potrebno pri enostranskih spremembah pogojev v primeru naročniških razmerij z vezavo boljše zaščititi uporabnike, kot to trenutno definira ZEKom-1 v 129. členu, točki 4. Zato je Svet predlagal, da se v primeru naročniškega razmerja z vezavo, ko operater enostransko spremeni pogoje, sprejete ob sklenitvi pogodbe, uporabniku ponudi sledeči možnosti:

(A) Prekinitev naročniškega razmerja brez plačila kazni ali kakršnihkoli drugih stroškov, pri čemer naprava, zaradi katere teče vezava, postane uporabnikova last. V primeru vezave zaradi denarne ugodnosti pa se uporabniku nakaže del še nekoriščene ugodnosti v enkratnem znesku.

(B) Zagotovitev uporabe storitev po dosedanjih pogojih do konca vezave.

Celotno besedilo mnenja je objavljeno na [spletni strani Sveta](#).

Pri zadnjem predlogu Svet ni bil uspešen, zato bo z razreševanjem identificirane problematike in usklajevanjem z operaterji nadaljeval v letu 2018!

b) Priporočila Sveta za elektronske komunikacije Republike Slovenije glede uporabe mobilne telefonije med starejšo populacijo v Sloveniji (31. 1. 2017)

Svet je pregledal ponudbo mobilne telefonije za starejše v Sloveniji in njeni okolici. Pri tem ga je zanimalo, katere obstoječe mobilne pakete že uporabljajo, vključno s storitvami in napravami ter kako si z njimi pomagajo v vsakdanjem življenju. Poleg tega je pripravil spletno anketo glede uporabe mobilne telefonije med starejšimi v Sloveniji. Pri širjenju ankete mu je pomagala Zveza društev upokojencev Slovenije (ZDUS), ki je o raziskavi obvestila najširši krog starejših in jih povabila k sodelovanju.

Svet se je na 7. redni seji dne 26.1.2017 seznanil z rezultati ankete in pregledom ponudb mobilne telefonije za starejše. Na osnovi pridobljenih podatkov je Svet za slovenske ponudnike mobilnih storitev starejšim uporabnikom sprejel naslednji priporočili:

- Priporočilo glede ponudbe mobilnih storitev, mobilnih telefonov in izobraževanj kot obliko pomoči pri uporabi mobilnih storitev.
- Priporočilo na podlagi rezultatov spletne ankete za starejše uporabnike, kjer je Svet ugotovil, da nekateri že uporabljajo napredne mobilne storitve in bi hkrati želeli spremljati svoje zdravje s pomočjo mobilnih naprav, kar jim v celoviti ponudbi lahko omogočijo tudi operaterji mobilnih storitev.

Celotno besedilo priporočil je objavljeno na [spletni strani Sveta](#).

c) Predlog za spremembo 4. člena Splošnega akta o obliki in načinu objave obvestila o spremembi pogojev iz naročniške pogodbe (25. 4. 2017)

Svet je ugotovil, da je način obveščanja o spremembi pogojev iz naročniške pogodbe s strani operaterjev v nekaterih primerih neustrezen, zato je predlagal spremembo 4. člena Splošnega akta o obliki in načinu objave obvestila o spremembi pogojev iz naročniške pogodbe (Ur. l. RS, št. 62/13). Poleg spremembe 4. odstavka v omenjenem členu je Svet predlagal še dodatne odstavke, pri čemer se obstoječi odstavek 5 preštevilči v odstavek 7. Novo besedilo odstavkov bi se glasilo sledeče:

- (4) Šteje se, da je operater obveznost iz prejšnjega odstavka izpolnil, če je naročniku poslal pisno obvestilo kot ločeno sporočilo v roku, ki ga definira prvi odstavek tega člena, brez drugih vsebin.
- (5) V primeru, ko operater uporabnikom račune pošilja po elektronski poti, mora obvestilo pod enakimi pogoji, kot jih definira prejšnji odstavek, naročniku poslati v ločenem sporočilu.
- (6) Operater mora na svojih spletnih straneh zagotoviti posebno spletno stran, ki vsebuje seznam vseh aktualnih in preteklih sprememb pogojev ter povezave do obvestil, katerih oblika mora ustrezati obliki, ki je definirana v 5. členu tega splošnega akta. Povezava na to posebno spletno stran mora biti navedena na osnovni spletni strani operaterja.

Celotno besedilo predloga je objavljeno na [spletni strani Sveta](#).

Na podlagi pobude Sveta je Agencija za komunikacijska omrežja RS organizirala javno posvetovanje in skupaj s sodelovanjem Sveta in operaterjev ustrezno spremenila splošni akt.

d) Mnenje glede preprečevanja zlorab pri zaključevanju govornih klicev z izvorom izven EU/EEA (1. 6. 2017)

Svet je na podlagi prošnje Agencije za komunikacijska omrežja in storitve RS, št. 0040-56/2016/10, pregledal možnosti glede uvedbe ukrepov za preprečevanje zlorab pri zaključevanju govornih klicev izven EU/EEA. Svet je pri pripravi mnenja pridobil dodatne podatke s strani operaterjev in povabil predstavnike Sekcije operaterjev elektronskih komunikacij, da so Svetu problematiko podrobneje predstavili na 7. redni seji Sveta, 26.1.2017.

Glede na ugotovitve je Svet predlagal:

Zagotovitev enakega obravnavanja cenovnih obveznosti vseh govornih klicev v primeru medomrežno povezanih operaterjev, ki delujejo na notranjem trgu EU, ne glede na to, od kod klic, ki ga ti operaterji zaključujejo v omrežje posameznega nacionalnega operaterja, izvira.

Pri odkritih goljufijah, ki nastanejo pri medomrežno povezanih operaterjev, ki so izven področja regulacije Agencije, je Svet predlagal Agenciji, da pomaga operaterjem in se poveže z regulatorjem tujega operaterja z namenom razrešitve primerov goljufij.

Glede problema "OTT Bypass" je Svet predlagal Agenciji, da pri pripravi novih regulativ vztraja pri uvedbi pravila, da mora vsak operater glasovni klic posredovati izključno in le operaterju, za katerega veljajo enaka pravila regulacije, kot zanj.

Celotno besedilo mnenja je objavljeno na [spletni strani Sveta](#).

Organiziranje posvetov

Svet je v okviru konference Informatika v javni upravi 2017 organiziral okroglo mizo z naslovom "*Internet stvari – priložnosti in izzivi*". Pri okrogli mizi je Svet želel predvsem opozoriti na izzive, s katerimi se bomo morali ukvarjati tekom vpeljave novih elektronskih tehnologij v Sloveniji.

Podjetja navadno ponudijo nove storitve/izdelke, pri čemer morajo upoštevati standarde in pravni red. Le ta se novemu področju prilagodi, če še ni urejen. Regulatorji in vladni sektor poskrbijo za ustrezen nadzor nad trgom, uskladijo zakonodajo in pripravijo ustrezne razpise za pomoč ali omogočanje vpeljave novih tehnologij. Ves čas je potrebno tudi nadzirati stanje v omrežni infrastrukturi, prepoznavati ranljivosti in pomagati v primeru kibernetičnih napadov. Pri večjih spremembah pa se pogosto pozablja na družbene vplive in socialne spremembe. Na podlagi tega je Svet kot paneliste na okrogli mizi povabil predstavnike za vsakega izmed zgornjih relevantnih področij:

- mag. Peter Pustatičnik, vodja področja za eZdravje in eOskrbo (Telekom Slovenije)
- mag. Tanja Muha, direktorica AKOS (Agencija za komunikacijska omrežja in storitve)
- mag. Jurij Dolžan, odgovorni za področje tehnologij na DID (Direktorat za informacijsko družbo)
- mag. Andrej Tomšič, namestnik IP (Informacijski pooblaščenec)
- doc. dr. Dan Podjed, raziskovalec na področju antropologije pri ZRC SAZU (Znanstvenoraziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti)
- Matej Breznik, strokovnjak za omrežno varnost pri SI-CERT (Nacionalni odzivni center za obravnavo incidentov s področja varnosti elektronskih omrežij in informacij)

Posnetek okrogle mize je dostopen na <https://www.youtube.com/watch?v=afWsTW5zPnM>.

Udeležbe na posvetih

Svet se redno udeležuje aktualnih posvetov na področju telekomunikacij. Aktivno je sodeloval in spremljal sledeče posvete:

- Posvet Agencije glede izpolnjevanja zakonsko določenih glasbenih kvot in pri njihovega nadzora (17.2.2017).
- Posvet v zvezi s pravilom »Must Carry« (7.3.2017).
- Posvet z operaterji glede implementacije Izvedbene uredbe (EU) 2016/2286 o FUP (15.3.2017).
- Posvet Agencije glede vračanja prejetih ugodnosti ob prekinitvi naročniškega razmerja v primeru vezav (31.3.2017).
- Posvet Agencije z operaterji glede izvajanja 4. člena Uredbe št. 2015/2120/EU (24.4.2017).
- 33. delavnica o telekomunikacijah Vitel, ki je predvsem izpostavila nove možnosti z uvedbo tehnologije 5G (22. in 23.5.2017).
- SLO Blockchain Meetup 2017, ki ga je organiziralo Partnerstvo za zeleno gospodarstvo Slovenije v sodelovanju s Kulturno gospodarskim središčem evropskih vesoljskih tehnologij, veleposlaništvom Velike Britanije in partnerskimi organizacijami (30.6.2017).
- Posvet Agencije v zvezi z obdelavo podatkov o uporabi storitev digitalne televizije (5.9.2017).
- IoT Meetup POLIGON (13.9.2017).
- Posvet Agencije v zvezi z obdelavo podatkov (obseg in rok hrambe) storitev mobilne telefonije (18.9.2017).
- Delavnica Agencije v zvezi z Izvedbeno uredbo (EU) 2016/2286 (Posvet z operaterji glede obveščanja o spremembi pogojev iz naročniške pogodbe) (26.9.2017).

- Okrogla miza v organizaciji Zavoda 14 z naslovom »IZZIVI SLOVENIJE 2020«: Vizija razvoja in ureditve blockchaina v sodobni družbi (11.10.2017).
- Posvet Agencije v zvezi s Splošnim aktom glede spremljanja in nadzora porabe podatkovnih storitev (8.12.2017).

Sodelovanje z drugimi organi

Svet aktivno sodeluje z Agencijo, ki ga seznanja z aktualnimi problematikami na področju elektronskih komunikacij, delom Agencije in njenim planom v prihodnosti. Poleg tega Svet sodeluje še z naslednjimi akterji:

- Svet letno poroča o svojem delu predstavnikom Evropske komisije v okviru sestankov CONNECT. V okviru sestanka 14.11.2017 je Svet svoje delo in vizijo predstavil predstavnikoma Dejanom Flaškerjem in Gyulo Baro, ki sta predlagala Svetu da je v letu 2018 pozoren na stanje glede nevtralnosti interneta in razmerje cen posameznih storitev v paketih konvergenčnih storitev.
- Svet se tudi zahvaljuje za sodelovanje organizatorju konference Informatika v javni upravi 2017 – Slovenskemu društvu informatika in organizatorju konference VITEL 2017 – Slovenskemu društvu za elektronske komunikacije, da sta vsem članom Sveta omogočila brezplačno udeležbo na obeh konferencah.
- Poleg rednega sodelovanja z Agencijo in Ministrstvom za javno upravo/Direktoratom za informacijsko družbo, katerih predstavniki se redno udeležujejo sej Sveta, Svet pogosto sodeluje tudi s predstavniki Sekcije operaterjev elektronskih komunikacij.

Druge aktivnosti Sveta

Svet je v letu 2017 poleg sodelovanja in usklajevanja z drugimi organi sprejel še nekatere spremembe, ki se tičejo le delovanja Sveta. Te so:

- Svet je za vse člane sklenil naročnino na paket Google Suite, s čimer je omogočil interaktivno in hkratno urejanje osnutkov dokumentov pred sejami ter njihovo arhiviranje. Hkrati s tem so tudi vsi člani in sekretarka Sveta pridobili e-poštne naslove @sek-rs.si. Le te uporabljajo za komunikacijo znotraj Sveta namesto zasebnih e-poštnih naslovov.
- Svet je v skladu s spremenjeno zakonodajo ZEKom-1C posodobil svoj poslovnik, ki je bil objavljen v uradnem listu št. 50/2017, 15.9.2017. Poleg zakonodajnih sprememb je v okviru tega bolj definiral načine glasovanja, vabljenje na seje, obrazložitve glasov in ločena mnenja ter pripravo zapisnikov sej.
- Pri svojem delu je Svet za trenutni sklic oblikoval *Vizijo in strateške usmeritve Sveta*, ki jih je objavil na svoji spletni strani:

Sklic SEK 2016-2021 v večji meri sovпада z Digitalno strategijo Slovenije 2020, ki je bila sprejeta v letu 2016 in opredeljuje digitalizacijo Slovenije z intenzivno in inovativno uporabo informacijskih tehnologij v vseh segmentih družbe. Poleg spremljanja izvajanja strategije bomo predlagali izboljšave in se še posebej osredotočali na sledeče cilje:

- o *Zagotovitev zanesljivih in ugodnih elektronskih komunikacij komurkoli, kadarkoli in kjerkoli, ne glede na njihov socialni status, nacionalnost ali veroizpoved.*
- o *Promoviranje in vzpodbujanje uporabe digitalnih orodij vseh generacij z namenom doseči čimvečjo digitalno pismenost in osveščenost.*

- *Osveščanje glede povezljivosti, zagotavljanja varnosti, trajnostnega razvoja IKT in optimalne integracije digitalnega in fizičnega sveta.*
- *Zagotavljanje odprtosti Interneta s poudarkom na preglednosti in verodostojnosti objavljenih podatkov.*

Dr. Slavko Žitnik
predsednik Sveta

Vročiti:

- Naslovníku na e-naslov: gp@dz-rs.si